

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 " "
Negyed évre	2 " "
Egyes szám ára 20 fillér	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségére, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivataira czímezve Turócz-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyitlér soronként 40 fillér.

A magyar közművelődési egyesületek alapításnak pénzintézeteket!

Irta: Somogyi Gyula.

Sajnosan kell tapasztalunk, hogy a magyar Cultur-egyesületek anyagilag nem gyarapodnak annyira, hogy a maguk elé tűzött hazafias célokat csak meg is közelíthessék. Tagadni pedig nem lehet, hogy az anyagi erő mellé simul az erkölcsi befolyás is.

Más erőgyűjtési módokról kellene hát gondolkoznia annak a nagy magyar társadalmaknak, mely úgy vagyona, mint értelmiségre nézve is fölülte áll az u. n. hazai nemzetiségűeknek, — a kulturális célokra való pénz-kerésben mégis annyira el van maradvaja azok mögött.

Beszéjlenek a számok:

Magyarország területén van 244 nemzeti-ségi pénzintézet 337,154,000 korona forgatókével. Ezeknek évi forgalma több mint 1500 millió korona, melyvel legalább fél millió egyént kötöttek magukhoz kölcsönökkel, rendes évi díjazással pedig 4000 embert alkalmaznak, az ügynökök és közvetítőikön kívül.

Tehát egy egész nagy tábor áll már erkölcsi befolyásuk alatt. A fent említett 244 intézetből

	korona
román r.-társaság 87	78.474,000 forgatókével
" szövetkezet 27	8.660,000 "
szász r.-társaság 33	152.124,000 "
" szövetkezet 37	30.545,000 "
tót r.-társaság 19	35.201,000 "
" szövetkezet 8	2.620,000 "
szerb r.-társaság 18	22.165,000 "
" szövetkezet 15	6.355,000 "

Összesen 244 337.154,000 forgatókével

Ezen kívül van egy kiválóan magyar nemzeti birtok szerzése és percellázására alakult szász bank, mely 2 millió forgatókével dolgozik.

A nemzetiségi bankok részvényeiből magyar kézen is több forog, de még sem annyi, hogy azok tulajdonosai a bankok működésére szavazatukkal befolyást gyakorolhassanak.

Igy eshetik meg aztán, hogy a bankok kezelési költsége, leírások, jótékony adományok stb. címek alatt kimutatott óriási összegeket fordíthatnak nemzetiségi agitátorok, sajtók, iskolák, papok, tanítók — szóval ügyüknek szolgáló, vagy annak megnyerendő egyének jutalmazására.

Például: a turóczszenmártoni takarékpénztár (Sporitelňa) öt millió korona tőkét forogtat, melynek évi bruttó nyeresége — a teher kamatok levonása után — több mint 150,000 korona, mégis az évi kimutatott nyereség soha sem tett ki többet 15,000 koronánál. Hová lesz hát az óriási különbözet?! Láthatunk egy csomó vagyontalan egyént, a kiket a „Sporitelňa” tart ki, hogy mennyit kapnak a tót lapok, nem lehet tudni.

Nézzük továbbá a nagyszaboni „Allgemeine Sparkassát”, mely most 60 éve 10,000 korona (!?) tőkével alakult azon megállapodással, hogy a részvényesek csak 4^{1/2}% osztalékokat kapjanak. Ez az intézet, dacára hogy máig is a legelősebb, mégis közel 5 millió korona tartalékokat gyűjtött, s az „Albinával” együtt dominálja az egész erdélyi részeket. Kezel több mint 50 milliót, legalább 100 egyének biztosít existenciáit és jótékony (nemzetiségi) célokra fordít évente 80—100 ezer koronát.

Igy dolgozik a híres román intézet, az Albina is és kisebb-nagyobb mértékben mind a 244 pénzintézet, nem is említve a kisebb szövetkezetek nagy számát, melyet azok szereznek és kitartanak.

Látható mindebből, hogy nemcsak a külföldi ligák és a pénzintézetek segítyezik és tartják ki azt a sok magyarfalu lapot, s a körülöttük csoportosuló fanatikus sereget, hanem van maguknak a külföldi intézeteknek is immár módjuk hozzá, — s hogy napról-napra szaporodnak és gyarapodnak, annak egyik fő oka, hogy elősőbb pénzt adnak, mint a magyarok kezében levő bankok.

Ezek az itt felsorolt adatok (melyeknek valóságáról bárki is meggyőződést szerezhet, ha nem sajnálja a fáradságot) elég ékesen szólnak, hogy a magyar kultúregyesületekre követtegetést vonhassak és elég nyomatókosak arra, hogy velők megokolhassam azon indítványomat, miszerint lépjenek a magyar kultúregyesületek eme gyakorlati tevékenység és erőgyűjtés utjára, a míg nem késő: alapsanak részvénnyársaságokat s alapítóikat fektessék ezek részvényeibe.

A F. M. K. E. központi pénztárában a 7600 kor. államssegüllyel, valamint a törvényhatósági választmányok tőkéivel együtt 195,000 korona, a P. K. E. (Pozsonyi Közművelődési egyesület) a Jerezniczky-féle kossuthi óvoda alappal együtt 91,160 korona alapítókével rendelkezik. Ezek az alapok most csak 4%-ot jövedelmeznek, — banküzletbe fektetve, mennyivel többet jövedelmezhetnének!

De az alapítandó bankok a kultúregyesületek tekintélyes számu részvényeinek befolyása mellett — követe a nemzetiségi bankok példáját — a részvényesek megkárosítása nélkül a nyereségből milyen nagy összegeket fordíthatnának hazafias céljaikra!?

A pénzintézeteket a nemzetiségi vidékek gócpontjain kellene felállítani tekintet nélkül arra, hogy már azokban nemzetiségi érdekeket szolgáló bankok vannak, sőt épen azért, hogy velők versenyre kelni leheszen.

A verseny sikerének biztosítása végett a kamatlatat lehetőleg le kellene szállítani, hogy a kölcsönt keresők az intézetet ne uzsorásnak, hanem jötevőnek tekinték.

A részvények kis összegre szóljanak, hogy kevésbé tehets emberek is jegyezhesseken. A részletek kidolgozása nem e rövid czikk keretébe tartozik.

Ezt az indítványomat megfontolás végett ajánlom a magyar közművelődési egyesületek választmányainak, mert — mint fentebb kimutattam — már is nagyon megelőztek bennünket a nemzetiségek, de talán még nem volna késő visszahatóítani tőlük az elvesztett pozíciókat.

Megyei élet.

Turóczvármegye törv. bizottságának tavaszi közgyűlése.

Bár a közgyűlési tárgyszerorazat harmincz pontja közül alig volt egy pár, a mely iránt valami különösebb érdekkeléssel viseltettek a biz. tagok, mégis igen népes volt a gyűlés s különösen a legújabb megválasztott tíz tag jelent meg teljes számban. A Szklabinán ímetelten „megsemmisített” Halasa András távol maradt, s ezt helyesen tettem, mert ugyancsak furcsa bűnlajstromot kellett volna hallaniaa turáni egyházi felügyelő ténylekeiseiről, a melyekben a „vajdák-nak, Muldőr ténylekeiseiről, a melyekben a „vajdák-nak, Muldőr Pálnak sem teltett valami nagy öröme. No de tartunk sorrendet.

A gyűlés az elnökül főispán, ifj. *Justh György* nyitotta meg néhány üdvözlő szóval, majd pedig benső melegséglül áthatott, lelkes szavakkal előadta, hogy a legmagyarabb kir. herczeg, *József főherczeg*, a ki iránt a nemzet igaz szeretettel viseltetik, közelebb ünnepl meg 70-ik születésnapját, miért is indít'yozza, hogy a megye közönsége üdvözlő feliratot intézzen a főherczeghez; ezt az indítványt, valamint ugyancsak a főispánnak meleg s az érdemeiket méltányló indítványait is, mely szerint *Gulher Gyula* helyi államtitkár azon alkalomból, hogy ő Felsőlege a Lipótrend középkeresztjével kinttette, üdvözlő fölterjesztést tegyenek, a közgyűlés éljenzéssel s egyhangulag elfogadta.

Következett ezután az alispáni jelentés, a melyet más egyéb bejelentésekkel együtt tudomásul vettek.

A Grünwald Béla emlékére Besztercebányán emelendő szobor költségeire — miután a megye felezt hiányában ezt a hazafias czelt anyagilag nem támogathatja. — a közgyűlés határozatából gyűjtést indit meg az alispán.

A nemzetiségi propaganda meggátalását czelt indítványt, a melyet a F. M. K. E. körlevélben kövült, egy az alispán elnöklete alatt álló bizottság fogja tanulmányozni. — Pozsonyvármegye közönségeének a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslat revizióját czeltő feliratahoz, Sárosmegyeének a középirtokos osztály pusztulásának meggátalását czeltő feliratahoz, Győr város közönségeének a párbaj „intézményének” eltörlése tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratahoz és Pozsonyváros közönségeének az egyesülési és gyűlökelezési jog törvényhozási rendezése tárgyában ugyancsak a képviselőházhoz intézett feliratahoz pártolon járult hozzá a közgyűlés.

Csepesányi Sándor aljegyzőnek az eddigi 400 K. helyett 600 K. laképéint szavaztak meg; özv. Velits Agostonné évi segélyben fogják részesíteni, Kossuth Viktor megyei irnok szolgálati idejének egy részét beszámítják a nyugdíj-jogosultságba, a bemutatott közg. költségelőirányzatokat elfogadták, csak a turóczszenmártoni ellen volt kifogás a számvényező részéről, a mennyiben az albói 150 K. fizetését 300 koronára kívánják felemelni, előzetesen azonban nem kérték a szabályrendelet vonatkozó pontjának a megváltoztatását. A szintén kifogásolt 2000 K. tételt, a mely egy tíztöltő őrtanya építését czeltőzza, Pietor, dr. Vanovits, dr. Lax egyebhangzó ajánlatára érintetlenül hagyták s valóban ideje is már, hogy ez az ügy végre valahára rendezve legyen, mert ha valamire, ugy egy minden tekintetben jól szervezett tíztöltőságra van szálkségünk.

Kostyán község iskoláépítési célokra 8000 kor. kölcsönt óhajt felvenni egy budapesti banktól, amely azonban a megye jóállásához köti e kölcsönt. Hosszas vita után a közgyűlés azt határozta, hogy tekintettel a czeltára, a megye közönsége elvállalja ezt a jóállást.

A körmezei siketnéma-intézet fenntartásának költségéhez a szegényalap terhére 10—20000 kor. tőkének megfelelő évi kamat-összeget javasolja az alispán hozzájárulni, előbb azonban megtdandó, vajjon minő jogokat biztosit czelt a megyének? A közgyűlés ily értelemben határozott.

Hosszabb s részben éles vitát idézett elő Turán közég képviselőtöstelltet kisebbségek felebbezése, a melyben a képviselőtöstelltet azon határozatának megsemmisítését kéri, a mely határozatban kimondotta, hogy nem fogadják el dr. Haasz Simon szűcsányi körorvosnak azt az ajánlatát, mely szerint kés minden héten egy napot Turában tölteni a szegényeket ingyen gyógykezelní, ha kocsit küldenek erte, vagy megfelelő fuvarpénzen részesítik. Többen a töt biz. tagok közül, különösen pedig Dula Máté, egy fogta fel. Dr. Haasznak ezt az ajánlatát, mintha ezzel pressiót akarva gyakorolni a turániakra, hogy hizárolag csak az ő segítségét vehessék igénybe s ily értelemben szöalltak fel; pedig hát, ha ezek az urak ismernék a népet, akkor tudhatnák, hogy mily indolens a, a mikor a gyerek, az asszony gyógyításáról van szó, s hogy az Óspaniceja

orbánéának, a tehene szájbetegségének a gyógyítását sokkal jobban viseli szíven, mint a beteg családtagokét, s úgy van, a hogy az érdekel orvos is mondia, hogy inkább meghal, mintsem hogy kocsira, orvosra két koronát költjön. Mivel azonban a községet nem lehet kényseríteni arra, hogy efféle jókat elfogadjon, a felebbézet el kellett utatani.

Dr. Vavonicz a törözszentmártoni vásárszabályzat ügyének elintézését sürgeti, a mely már 1 és fél év óta húzódik. Az alispán kijelenti, hogy utána jár a dolognak, hogy hol akadt meg annyi ideig a szabályrendelet-tervezet.

Alispán jelenti, hogy a m. é. decemberi közgyűlés vonatkozó határozatából kifolyólag megvizsgálta a suttói ügyet, a mely szerint a suttói képviselőtestület egyik gyűlésében határozatilag kimondta, hogy állami iskolát kér a község részére, s a mely határozat ellen Halasa András egyházi felügyelő bevezetést élt, mivel a gyűlés szabályellenesen hívták össze és tartották meg. Az alispán által megjejtett vizsgálat kiderítette, hogy a gyűlés körül semmiféle szabálytalanság nem fordul elő, de kiderített az is, hogy nem az alispán, a kir. tanfelügyelő, a főszozagbíró stb. nyomása alatt hozta meg Suttó képviselőtestülete szóban forgó határozatát, hanem azon igazgatók ellenére, a miket Halasa András egyházi felügyelő és Hrdlieska lelkész az állami iskola eszméje és terve ellen elkövettek. S itt felolvasta az alispán azt a tót nyelven felvett jegyzőkönyvet, amely szerint több suttói lakos azt vallotta a megéjtett vizsgálat alkalmával, hogy Halasa és Hrdlieska azzal igazgatókat a köznevelési iskola ellen, hogy ha azt elfogadják, zsidó, katolikus tanítókat kapnak s elveszik a nyelvüket és a vallásukat; ők csak fizetni fognak és megint csak fizetni, de jóra való iskolájuk nem lesz. A tót biz. tagok egyrésze fányar mosolyal hallgatta ennek a jegyzőkönyvnek a vádjait, de most már nem szóltak hozzá az ügyhöz, a mit igen okosan eslekedtek, mert bizony csunya, vesztett ügyet védelmeztek volna.

A közgyűlés röviddel déli 1 óra után szétoszlott.

Márczius 15-dike Turóczban.

Az 1848-diki nagy napok emléke az egész országban megrezgetteti a szívetek és édes-bájos mámor zsi-bongia át egész valónkat, oda kéljük magunkat a nagy ősök közé, a kik hazafias lelkesedéssel teremtették meg, erős akaratl, nagy lelkesedéssel sok verőadót árán mai szabadságunkat.

A magyarság ünnepe ez mindenütt. De élénkben érezünk ennek nagyjelentőségét a széleken, meg az idegen gondolkozású más népek között. Mert mi tűrés-tagadás benne, sok helyen idegennek érzi magát a magyar ember ebben az országban, mert hiszen környezete nem érez, nem lelkesedik vele, annál kevésbé ünnepel.

De annál lelkesebbek, meglátóbbak voltak azok az ünnepek, a melyekről alább hírt adunk.

Turóczvármegyében a magyarság évről-évre hazafias buzgalommal esportosul a nagy napok emlékének meglátására. Az iskolák, az olvasókörök és kaszinók, mindenütt készséggel teljesítik hazafias kötelességeiket a melynek révén nyilvános tanúságot tesznek arról, hogy „Él magyar, áll Buda még!”

Hangverseny Turócz-Szent-Mártonban.

A vármegye székhelyén két ünnepség folyt le. Az egyik az állami iskolák nagytérmeben, délután, a másik a vármegyei házban este. Az utóbbit a törözszentmártoni Magyar Kaszinó rendezte.

A délutáni hangverseny, melynek kezdete 5 órára volt kitzve, a lehető legnyersebbesen sikerült. A rendelkezésre álló ülőhelyek már napokkal előtt elkeletek, sőt már 1/2 órákor az állőgyekek kiadását is be kellett szüntetni, mert az érdeklődők annyira megtöltötték a különben igen tágas tornatermet, hogy a közlekedés teljesen lehetetlenül vált. Ez volt az oka annak, hogy mintegy 70-80 vendéget, köztülük több előkelő uriembert is már nem lehetett a terembe bocsátani.

Az intézet tornaterme erre az alkalomra szépen fél volt díszítve. De legnagyobb díszítést épezte annak az a 300 tude fiú és leány, a kik a szín d helyén menedékesen tömött sorokban voltak fölállva. Meg az a díszes község a vármegye minden r zéből összesereglett nagy vendég sereg, mely a ter cti megtöltötte.

És a mikor az emelvényen megje ont az ünnepségek rendezője *Boldis Ignác* igazgató, nemesak a nagy község, de az ifjuság is lelkes tappsal fogadta. A mikor pedig felsendült *Petőfi Nemzeti dala* ünnepléses hangulat vett erőt a jelenlévőkön. Papp Endre kereskedelmi iskolai tanuló ugyanazon tárgy szavazata is megfelelő hatást keltett.

Majd *Soost Alice* és *Dittert Ferencz* tanár ötlet a zongorához illetve harmoniumhoz és Erkel Hunyadi László operájából adtak elő részeket meg pedig oly kiváló preczizitással, hogy a község nem győzött tel-szűcsének kifejezést adni. Az a kiváló technika, mely *Soost Alice* játékában megnyilatkozott, ismétellen erős bizonyíték abban, hogy társadalmi életünk énkítésében reá a művészet ezen ágában is méltán számíthatunk.

Az iskolai énekhar által előadott magyar népdalok szintén nagy hatást értek e s különösen a nagy növendékek serege fejelemzésessége ejtette bámúlata a hallgatókat.

Egyik kiváló momentuma volt ennek az ünnepségek az a szabad előadás, a melyet „*A haza és szabadság eszméje Petőfi költszetében*” cím alatt *Boldis Ignác* igazgató tartott. A jellemzőbb költeményeket *Fischer Bianka*, *Nagy Margit*, *Obuch Emilia*, *Ruttkay Edith* (magyar ruhában) polgári leányiskolai és *Köppfelmaier Otto* és *Hraska József* kereskedelmi iskolai növendékek szavalták el, a kik közül többen ügyes szavalkónak bizonyultak. *Boldis* igazgató szabad előadásában megragadóan ismertette *Petőfi* törekvéseit, a pusztá, a szabadság lángelekü költőjének eszméit és csakugyan megérdemelte a felhangzó tapsokat, amelyekkel a község oly bőkezűen adózott.

A *Csataban* *Petőfi* költeményét, melyet maga az Ünnepe rendező igazgató zenésített meg, nagy bravurral adta elő az intézeti énekhar, valamint zajos tapsot aratot a Szállóféldem című énekszám is, a melyet a női kar adott elő.

Székely Imrének, *Magyar ábrándját*, ezt a nagy technikai képességet és művészi illlettséget igénylő darabját *Moskovicz Margit* játszotta el oly nagy hatással, a melyre ez a fiatal művész, a ki a budapesti konzervatoriumnak is kiváló növendéke volt, maga is büszke lehet. Reméljük is, hogy a jövőben gyakrabban lesz alkalmunk művészi játékban gyönyörködni. Hogy a község hálás volt a művészetért, a melyben részestlt az montanunk sem kell.

Majd *Váradí Antal* *Petőfi* Hortobágyon című költeményét szavalta *Kossuth* Ella. A melodramai részeit zongorán és hegedin *Dittert* *Ferencz* és *Boldis* *Dezso* szolgáltatták. *Kossuth* Ella nem ismeretlen műkedvelői szerepléséről. Ismerjük tó mint színi szereplőt, mint kitűnő monolog előadót, de mint kiváló szavalót is. Ez a szereplése méltán sorozatik eddigi sikereihez. A költemény helyes fölfogása a hang fejelemzésesége, az érzelmekek oly közvetlen és hatásos kifejezése, a mely-lyl *Váradin* az a szép költeményét előadta legteljessebb elismerésünket érdemli. De nem kevésbé elismeréssel adozunk *Dittert* tanárnak és *Boldis* *Dezsónak*, a kik ezúttal a kísérőnek szeryén, az annyira fontos szerepet oly művészi készséggel teljesítettek. A nagy község mindhármukat zajos ovációkban részesítette.

Végül az *Oeskey brigád* évből régi magyar nóták ezimén több darabot adott elő az intézeti énekhar ép oly határozottsággal és fejelemzésességgel mint az előző számoikat. A magán részeket *Dr. Badányi Béla* énekelte a kíséretet pedig harmoniumon és hegedin tlt is *Boldis* *Dezso* meg *Dittert* *Ferencz* vállalták el. *Dr. Badányi* *Béla*nak férfias és érzees hangja, mely a mély és közep hangokban valóban remek, oly nagy hatást gyakoroltak, hogy a község tómbolt mindaddig, mig ezt a számot meg nem ismételték.

Az előadás befejeztével élénkben megéjeneztek a hangverseny rendezőjét *Boldis* Ignác igazgatót, a ki társadagot nem kivéve, oly kiváló műlvezetben részesítette községünket.

A Magyar Kaszinó ünnepe Turócz-Szt.-Mártonban.

Az állami iskolák tornaterméből a község jó része a vármegyei házban dísztermébe vonult, a hol a magyar kaszinó tartotta ünnepi összejövetelét és társasvacsoráját. Mintegy 120-an foglaltak helyet az asztalnál, a hol megjelentek a törözszentmártoni magyarságnak nagy többsége s ezeken kívül jelen sokan a megye más helyéről is.

Az ünnepi beszédet *Dugovich* Titusz számvénységi vezető tartotta, lelkesen emlékezte meg az 1848. évi márcziusi napokról, azoknak előzményeiről, s buzdította a jelenlévőket a hazafias kintartásra és munkára. A kaszinó nevében annak elnöke *Boniczky Kálmán* közönte meg a lelkes beszédet, majd *Dr. Láng Ernő* kir. járásbíró ékes szavakban emlékeztet meg a magyar kaszinóknak nagy feladatairól és éltette *Boniczky* *Kálmán* a kaszinó elnökét. Megemlékezés történt még a hangverseny buzgó rendezőjéről *Boldis* Ignác igazgatóról, a kinek érdemeit *Dugovich* Titusz méltatta.

A kedélyesen lefolyt vacsora után, a melyen több hölgy is részt vett, nem sokára tánczra perdült a fiatal-ság és tánczolt nagy kintartással és jókedvel reggeliz.

Zníóváralján.

A zníóváraljai Magyar Olvasókör, mely megyei magyar társadalmunkban oly páratlan összetartással és lelkesedéssel áll a hazafias törekvésekek szolgálatában, a tőszmártoni ünnepekre tekintettel már márczius hó 14-én szombaton este tartotta meg szokásos ünnepséget. Az olvasókör tagjai teljes számban jelentek meg. Az ünnepi beszéd megtartására *Gerő Virgil* közalapítványi főerdézt nyerték meg, a ki e tisztre készséggel vállalkozott is. Beszédében élénken esetele a szabadság magasztos eszméjét, mely a magyaroknak életfeltétele. Az ünnepi beszédet, mely igen jó benyomást tett, élénken megfapsolták. Lelekesen ünnepele a kerültek közseretében álló népszerü képviselőjét *Justh Ferencz* is, a ki egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy válaszlói iránt érzelt jóindulatának kifejezést adjon. Velük van búban, örömben. Innen magyarázható meg az a páratlanul álló ragzkodás, a melylyel személye iránt egész körülteleben mindenki viseltetik. Őt még azok is szeretik, a kik nem is szavaztak reá. De azért, ha ügyes-bajos dolguk akad, hozzáfordulnak és nem eredménytelenül. Az ünneplő társaság kedélyes mulatsággal töltötte el a nevezetes nap előestéjét.

A turceski honvéd-szobornál.

A turceski honvédszobor fennállása óta, mikép minden évben, úgy az idén is a kis számu, de annál lelkesebb hazafiakból alakult „Turceski magyar egyesület” megalintelte márczius 15-ének évfordulóját.

A törözi és körnietzi vonatokon számos külvendég megérkezéssel este felé már szűfőliség megett a szépen felbuzgóztó és transparent feldíszített történeti nevezetességü korcsmácz. A körmezbányai főreáliskolai tanuló *Pozotka* tanár vezetése alatt, a mint a „Kossuth nótát” harsogva a községen végighaladtak, a falu népe örege apraja mind az utczára kisetített, bámulva, de egyttal gyönyörködve a megkapó jelenetet.

Csakhamar összesereglett a két turceski község önkéntes tűzoltó esapata. meggyújtotta fákyáit és miután felharsant a zenekar lelkesítő „Rákóczy” indulója Szkr-bek Károly és Katoska István vezetése mellett megmozdult a hatalmas embertömeg.

A honvédszobor környéke valóban imponzáns képet nyújtott. A koromsütét éjszakában a még hóval borított táj és sűrű erdőszoros a renetges sok láng által megvilágítva, s visszhangozva a dörgő „Éljen”-tel, valóban oly jelenet volt, mely ritkítja párájt.

Az ünnepi esakhamar kezdetét vette: a „Hymnus” elénekéle után *Katoska* István, az egyesület derek ítkára, igen sikerült beszédet mondott, visszpillantást vetve a határatlan sok küzdelemre, melyet a magyar nemzetnek százdakodólól léteért vívnia kellett.

Erre *Hreska* László, jánoshegyi vasuti főnök, ritka szép csengő hangon: „Márczius 15-ét” szavalta el nagy hatással.

Pozotka *Ferencz*, körmezbányai áll. főreáliskolai tanár, a kinek érdeme, hogy Turcesken a honvédszobor áll, a „szabadság és a joggyenlőség” magasztos voltáról: és márczius 15-e és január 17-e (turceski ítkézők napja) totosságáról is kihatasíról beszélt a nála megszokott szónoki hévvel és lelkesedéssel.

Stern *Miksa* körmeüzi áll. főreál. VIII. o. tanuló elszavalta „Talpra Magyar.”-t. Ezen szavalatnál megjegyezhetni, hogy miután a szavalo erős kiadó organummal bir: valahányszor „Esküztünk” szavakat harsány hangon mondta: az erdő visszhangja ismételte e szavakat, mintha esak ott az örök álmod alvó esleket honvédek választokt volna biztatólag az utóknak.

A felsőturceski tanácsoregen nevében *Labaj* János magyar szóval egy díszes koszorút tett a szobor aljához: a turceski honleányok nevében pedig *Katoska* Margit koszorúzta meg a honvédeleket, a mely kegyeletes tényeket a község zajoson megéjenezett.

Ezután *Huszár* Kornél körmeüzi főreálisk. VIII. o. tanuló elszavala: „Eldre” című költeményét.

Miután még az ünneplő község a „Szózatot” és „Kossuth” nótát elénekéte az ünnepléy véget ért.

Erre a tömérédek nép újra a faluba vonult: hol a Hercz főle vendéglöben a zenekar lelkesítő hangjai mellett tánczra perdült a hazafias társaság!

Szucsányban.

A „Szucsányi magyar ifjusági egyesület” márczius 15-én igen sikerült nemzeti ünnepet rendezett, melyen nagyszámu községül jelen. Az ifjuság úgy az énekben, mint a szavalatokban kitűntette magát.

Az ünnepe 7 órákor este ért véget és ezután az előre tervezett fákyás menethez gyülekeztek össze, melyt a fővezető segítségével akartak rendezni. Az ablakok a Fő-vezető mindenütt ki voltak világítva.

Az ifjuság épen jeleni akarta indulását, midőn az utczákon végig kiállítják, hogy: „hori.” A tűzoltóság

azonnal a tűzhöz sietett, az ifjuság szintén, köztük a rutkai dalárdának vagy 30 tagja, akik a fálysámenet alatt énekelni akartak. Így az utcai ünnepségek elmaradtak. A tűz csak 20—25 percig tartott s mindössze egy kis ősszerokad pöta égett le.

Hogy valami megfogja zavarai az ünnepeket arra sokan el voltak készülvén, de hogy tűzet rögtönöznek, arra nem. Igen különös, hogy oly nedves időben, mint akkor és itt Szuesányban, hol ritka a tűz, mint történelhetett ez meg? De még inkább különös, hogy miért kellett akkor az év. templomban a harangokat félre venni, amit itt sohasem szoktak?

Az utcazón ilyenféle kifakadásokat lehetett hallani: „No ezt a magyarok tették!” Mások meg kárörvendve lármáztak az utcán, „Óda a magyarok parádjá!”

A fiatal embereket, kik nevezeti szín karszalagot hordtak, megtámadták az utcán, a mint a tűzhöz siettek s karszalagaikat akarták letépni ilyen szavakkal: „Fogjátok meg, üssétek agyon a kutyá magyart!”

Mindaz azonban az ifjusági egyestület és annak minden egyes tagját csak jobban megerősíti abban a meggyőződésben, hogy hazafiás munkájukra szükség van.

Rutkán.

A „Rutkai Daloskör” miként az elmúlt években. úgy ez évben is szívvel a hazaszeretet magasatos érzésének hevélvel ünnepelte meg, a magyar szabadság nagy napjának, 1848. évi március 15. ének évfordulóját.

Az ünneplő 11. év és hó 14-én az estől órákban lett megtartva s a beszéd, szavalat, ének és zene darabokból ügyesen összeállított tárgyszerokad minden egyes pontjának sikeres előadása gyönyörködte az ünneplőjének meglepetésszerűségét, lelkes közönséget. Az ünneplő beszédét Krausz Sándor áll. tanító volt, ki tartalmában beszédben újította fel a március 15-iki nagy eseményeket

Az ünneplőt táncmulatság követte, mely vég kedélyvel a reggeli órákig tartott. Március 15-én a rutkaiak közül többen a Turóc-Szt. Mártonban és Szuesányban megtartott hazafiás ünneplőket is részt vettek.

HIREINK.

— **Kinevezés.** Ulrich Vendel a znióváraljai állami tanítóképződe gyakorló iskola tanítója nyugdíjaztatása, majd elhalálása folytán üressébe bőllt állomásra a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Kristófalek Lejos* ábrahámfalvi állami iskolai tanítót nevezte ki *segédtanári* minőségben. Az új segédtanár egyike volt a vármező legkedvesebb tanítóinak és így kinevezését mindentit rokonszennvel fogadták.

— **Rímely püspök idősülése.** Rímely beszercebányai püspöknél abból az alkalomból, hogy ő felsége valóságos belső titkos tanácsosa nevezte ki, a rutkai róm. kath. hitközség a napokban tesztülletek tisztelgette. A küldettség tagjai voltak *Saager Ferenc* hitközségi elnök, *Halkó Zoltán* esperes és *Uhyarik Szende* hitközségi jegyző.

— **Báth Péter és a zsolnai kiállítás.** Zsolnárol írják lapunknak, hogy *Báth Péter* udvari tanácsos a kassanerbergi vasut vezérigazgatója a mult heten Zsolnában időzött, bejelentette a kiállítás rendező bizottságnak, hogy az általa vezetett vasut *rutkai* fűmhelye külön pavilonban fog kiállítani. Elrendelte egyben a bizottság kérelmére, hogy a vasut állomásan keresztül áttiltóldo átjáró készítsék s biztosítsa a kiállítást rendező bizottságot, hogy a kiállítás érdekében minden lehető meg fog tenni. A zsolnaiak nagy örömmel és hálával fogadták ezen kijelentést, mely kiállításuk sikerét nagyon emeli és jó példát mutat azoknak, a kik még eddig haboznak ezen kiállítás támogatásában.

— **Felvidéki Magyar Szövetség.** Ennek az újabb egyesületnek szervezése érdekében tovább folynak az előmunkálatok. Mint értesültünk a végrehajtó bizottság az elnöki tisztség elvállalására *gróf Esterházy János* főrendiházi tagot kéri föl. Ezt a lelkes főurat, a ki a felvidéki viszonyokat nemcsak alapon ismeri, de azzal irodalmilag is foglalkozott. Szervezettségünkön ismétlődően többen jelentkeztek az egyesület tagjaként. Így *Dienes Károly* esakörtányi tanítóképződei tanár a kinek jelentkező sorából közülük a következőket: „Hazafiás, nemes törekvésű nem hogy érteletlenül a távolban sem. Folytonos érdeklődéssel kísérem fáradsáhtalan kitudelmeket s szívvel lélekkel vagyok az ország másik határán is.” *Szalay Antal* pribóczi vasuti állomásfőnök ivén rendszeres tagokul jelentkeztek *Szalay Antal* állomási főnök, *Porzó József* állomási felügyelő, *Onody Bertalan*, *Czengy István*, *Breznay Sándor*, *Bónis József*, *Csányi József* vasuti alkalmazottak, *Donner Jenő* magánhivatalnok, *Lu-*

kács János pályafelügyelő, *Pecznyik András* kiadóőr és *Simkó Lajos* bérlő. Ezen jelentkezők részéről befolyt 13 K. 20. f. helyvel összegegel a F. M. Sz. részére 228 K. 40 fillérrel a helybeli Kereskedelmi és Hitelintézetnél elhelyezve. A tag jelentkezéseket továbbra is szivesen fogadják szervezőségünk.

— **Rudolf törökösök** szobrány ífj *Justh György* Turócvármegye főispánja gyűjtőitvet beosajtván ki, azon a következők adományok jegezetek: ífj. *Justh György* 20 kor; *Justh Kálmán*, ífj. *Justh György* 10—10 kor; *Justh Ferenc*, *Berecz Gyula*, *Kolosy Béla*, *Schulcz Lajos*, *Fischer Adolf*, *Ujehelyi Attila* 5—5 kor; *Graber Miksa*, *Fischer Lajos* 4—4 kor; *Beniczky Kálmán*, *Dr. Haas Jakab*, *Michnik Vilmos*, *Singer Ferenc* 3—3 kor; *Zorközyi Tiivadar*. *Erdődi György*, *Bresztyenczy Gyula*, *Berish Otto*, *Herez Ignác*, *Dr. Haas Simon*, *Thomka Ferenc*, *Berger Jakab*, *Komora János*, *Cserey Emil*, *Rakassziny József*, *Berger Ede*, *Beniczky Ákos*, *Csépessányi Sándor*, *Dr. Lax Adolf*, *Mudron Pál*, *Pietor Ambrus*, *Kulárik Samu*, *Fábrý József*, *Thomka Markoviczky László*, *Dunhaj János*, *Bielek Antal*, *Báni János*, *Dr. Vanovics János*, *Dula Máté*, *Kolosy Miklós*, *Kuller H.*, *Perl Albert*, *Dr. Láng Ernő*, *Turóci Keresk.* és *Hitelintézet*, *Binfeld Erwin*, *Steiner Jakab* 2—2 kor; *Obuch János*, *Koluth József*, *Dr. Mudron János*, *Jelinek Bertalan*, *Keveizky Kálmán*, *Almátiusz Ödön*, *Bárdos Adam*, *Moskóczy József*, *Dr. Koluth János*, *Grossmann Miksa*, *Teszák Testvérök*, *Szeppellend József*, *Náthán Henrik*, *Löwy Mór*, *Kmely János*, *Cohn Henrik*, *Singer Henrik*, *Höndler Samu*, *Spitzer Ede*, *Patsch Ignác*, *Velits Antal*, *Rutkai Sándor*, *Spitzer Mór*, *Lówy Zsigmond*, *Poultzer Adolf*, *Soltész Lajos*, *Sulez Lipót*, *Lamos Lajos*, *Lauffer Jakab*, *Grossmann Armin*, *Toperczer Sándor*, *Wix Miksa*, *Özv. Balkó Janka*, *Dr. Trombauer Árpád*, *Ról Béla*, *Borbély Kálmán*, *Chikány Miklós*, *Buocz Károly*, *Schvarcz Kálmán*, *Lang Izidor*, *Hvizdák János*, *Kianicska Bolus*, *Thomka Mihos*, *Keveizky István*, ífj. *Bulovszky Simon*, *Dávid János* 1—1 kor; *Fried Miksa*, *Gaal Andor* 50—50 fill.; *Összesen*: 211 kor.

— **Turóciak a zsolnai kiállításon.** Zsolnában, ebben a fejlődő szomszédos városkában a nyáron kiállítás rendeznek, a melyen Turóczból is többen részt vesznek. Mint értesültünk, ezen a kiállításon a znióváraljai állami tanítóképződe mellett fenálló műtaragó iskola készítményeivel, valamint a turócszentmártoni állami iparos tanócszkola is részt fognak venni.

— **A kivándorlók pénze.** Hogy mil. lelketlen módon safráknoknál némely emberek a kivándorlók által keserveken keresett és hazaküldött pénzekkel, arról igen érdekes esetet sorol föl a *Vasut s Széit* című töl néplap. E szerint egy Szenczei vidéki szegény földmívelő legény, hosszú évek verjetelek munkájának és szorgalmának gyűmölcsét, egész megtakarított vagyonkáját B. E. evangélikus lelkesnek, egy hirdett pánszilvának küldötte azzal a megbízással, hogy azt a szenczei tákarek-pénztárban kamatoztatás céljából helyezze el; fáradtságáért azonban 20 koronát küldött a lelkesnek. A pap egy áradzó levélben elismerte a pénz kézhezvételt és tudósította a legényt, hogy az 1400 koronát, — ennyi volt a küldött összeg — megbízásához híven, a megjelölt pénzintézetben elhelyezte. Időközben a falujában egy darab föld eladásra került, ezt a tákarek-os legény megszerette volna venni. Az apa tudomással bírván fiának a lelkeshez intézet megbízásáról, írt neki Amerikába, hogy kölcsönözze a földvásárláshoz szükséges összeget és ő ezen tőruzását fia javára egész bírtokára telegkényvileg be forja bekezdés. A fia rögtön hajtott apa kérésére és írásbeli meghatalmazást küldött neki, hogy a lelkesztől a tákarek-pénztári könyvetek átvegye. Az apa elment tehát a paphoz, hogy ezt töle átvegye. A lelkes azzal a kifogással küldötte el, hogy a tákarek-pénztári könyvecské a könyvelőnél van Szenczeen. A könyvelő azonban szabadságon volt. Mikor ez hazatért, ismét elment hozzá, de kijelentötte, hogy ő nem tud semmiről. Hazament ismét a gazda és elmondta a könyvelő szavait. Erre a pap azt felelte, hogy a könyvecské egy más úrnál van. Ennél is bekopogtat a kárvalótt, hát ez is éppen akkor szabadságon volt. Szóval mindig olyanokhoz utasította, kikről tudta, hogy nincsen ott. Az apa ekkor már belátta, hogy alaposan be van csapva. Bejött Szenczeire, itt fűnek-fának elpanaszolta baját, míg végre vallomása alapján jegyzőkönyvet vettek fel és a dolog az ügyészségre tetetett át. A pénzügyminisztériumtól értesült a fia is, haza jött Amerikából és erőlyesen követelte a pénzt a paptól. Midőn az utóbli látta, hogy a dolog tókára forralhat. elment B. A. földbírókoshoz és 1600 koronát kért kölcsön. Ez nem volt hajlandó a magyartólól esavából kirántani és kérésével elutasította. Erre aztán hívei maguk közt üsszevlyűjtötték a kívánt összeget, hogy papjukat és elkezesdjüket a szegénytelő megmentsék. Az ügy e hó 23-án került Nyráran törvényeséki tárgyalásra.

— **A Turócz titka.** Herz Samu ábrahámfalvi hálszélbőrlének emberei rendszeres munkájokat végeztek lét-főn delütán és nem igen voltak meglegedve a halászat eredményével. Még egy utolsó húzásra szántak el magukat, a mikor akadott is valami a hálóbó, de nem az, amit ők szerettek volna, de egy 3—4 napos kis gyermeknek hullája. Az estről azonnal jelentést tettek. A csendőrség pedig keresi a lelketlen anyát, a ki így akart megszabadulni gyermekétől.

— **Tűzi allarm.** Március hó 15-én este fél 8 után a székgyár kirtölözje megcsóglált, a mi ebben a szokatlan időben tűzet szokott jelenteni. Ezen az estén tartottak az állami iskolák tornatermében hangversenyt, a melyen a 300 növendékek kívül még legalább 500 felnőtt ember vett részt. A terem zsúfolásig meg volt töltve s valóban aggodalmas volt még csak gondolni is

arra, hogy valamely szerencsétlenség esetén mily katasztrofa történhetne. Bár az emberileg elgondolható elővigyázati intézkedések mind megtörténtek, a felelőzetlen vendégereg esetleges gyors kivonulásával mégis nagy veszedelemmel lehetett összekötte. Az előadás zavartalanul be is fejeződött, a növendéksereg és a közönségnek tulumyór része is elhagyta már a termet, a mikor a szomszédos székgyár kirtölözése ittzet jelentett. A közönségnek még a teremben rekedt része nagy izgalmommal tudott az ajtók felé, a folyosókon áldogálók is a kijárat felé tudták és így is félt volt, hogy veszedelm történik. Ha az a tiztízleás 5 percetel hamarabb történnék, kiszámíthatatlan katasztrófa követhetett volna be. Ez a száraz, rideg valóság. Most azonban közigazgatási hatóságunkhoz fordulunk és kérdjük, hogy megvizsgálta-e ezt az esetet? De akár tette, akár nem, van-e joga akármiféle vállalatnak túli riadalmot okozni, a mikor arra hála Istennek semmi ok nem volt. És a kik ezt a pánikot akar tudva, akár nem okozták, vagy annak értelmi szerzői voltak, tudatával bírnak-e annak, hogy a sok ember között ott voltak az ő gyermekeik is, a kiket leginkább értheteli volna szerencsétlenség?

— **A Turócszentmártoni cellolosé gyár,** mely tudvalegöl a turócszentmártoni Tátra bank kezdeményezésére cseli tékvéle létesült és daczára annak, hogy ma már teljesen félépült és nagyjából be is van rendezve, telopengedélyvel még ma sem bír. A mint egyik szomszédos lapban olvassuk, a tárgyalások végtete betegezetek, a vállalat a telopengedély megkapja azzal a kikötéssel, hogy az elnököt és négy igazgatósági tagot a kormány fog kinevezni annak biztosítékával, hogy államellenes dolgokat ne művelhessenek a jobban csel részvényesek. Talán mindanunk sem kell, hogy a szomszédban megjelent láptársunk nincs jól informálva.

— **Ipari munkások jutalmazása.** A kereskedelmiy miniszter leiratot intézett a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarához, melyben kijelenti, hogy élénk rokonszennvel fogadta a kamaráknak azt a kezdeményezést, hogy oly ipari munkások részére, a kik hosszú és hűségös szolgálataik által kiváltak, kitüntető állami okmányok és jutalmak adassanak. A kereskedelmiy miniszter ezáltal is megmutatta, a munkások irányában jóakarátát, a pozsonyi kamaráknak pedig, mely a kereskedelmi és ipari munkások helyzetének javítását és társadalmi érdekeik fellárolásázt kiváló gondoskodása tárgyává tette, ezen óhajja teljesült ezen intézményvel. A jutalmazás célja, hogy a hazai munkások állandó tőrészt támogassuk s hogy a kiatró és kiváló szorgalmat tanúsító munkások megjutalmazása és érdemeik elismerése által buzdító példát nyújtsunk pályatársainknak. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara kerültebből (i. Pozsony kir. város, Nyitra, Pozsony, Trencsén és Turócz vármegyéből) évenként nyolc munkást fog 100-100 koronát kitévő jutalmidijban részéstlenni és ezen feltl a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kapni. A jutalmra való igény előfeltételei a következők: 1. magyar állampolgárság, 2. tényleges ipari munkában való legalább 15 évi megszakítás nélküli működés. 3. a pályázó rendes munkabérének vagy munkakeresetének évi összege a pályázat évében 2000 koronát meg nem haladhat. Megjegyzendő, hogy a 15 évi működési időbe a tanonczévek beszámíthatók, évadóhoz kötéti ipari munkában alkalmazotaknál pedig a teljesen betöltött évadó teljes évekkel egyenértékűnek tekintetnek. Nem ipari munkát teljesítő alkalmazottak juttatást: kapusok, kocsisok, gyári irodaszoigok stb. a gyárukban igen nem tarthatnak. A jutalmak folyó évből kezdve mindenkori a kárációsy ünnepek idényében ünneplésre fognak kiosztatni. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara emnélfogva felhívja kertletének érdekló munkaadó cégeit, illetve gyárosaít és kisiparosaít, hogy legkedvesbb június hó elejéig közöljék a kamarával azon munkásait névsorát — az azokra vonatkozó s a jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kiréretében — kiket a szóban levő jutalmakra érdemeseknek tartanak.

— **A régi 10 forintosok.** Figyelmeztetjük a nagy közönséget, hogy a régi 10 frtosokat a kir. adóhivataloknál f. évi május hó végéig bevalthatják. Egyes lelketlen üzerek már is megkezdették a népet igazságtól, hogy a 10 forintosok már érvénytelenek s akadazt olyanok is, kik féltelmükben egy forintért adták el tiz forintjukat. A községek előlájrol igen helyesen ténnek, ha a beváltás idejét dóbost útján ténnek közre, ezzel elejét vennék embertársuk esetleges megkárosításának.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöltség terem és hogy virágmagvaiból fakad legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Szerkesztői üzenetek.

— P. F. — K. J. A meghívó ide nem érkezett be. Így hát arról mi is csak más lapokból értesültünk. Ez az oka, hogy nem közöltük. Közölönn az olvasókról hazafias működéséről mindig elismerésel emlékeztünk meg és így mi önkünk lehetett volna most a mellézésre? Egyekben alkalimlag szóval. — **Hovéd.** Közönlöm, de egyebet is várok... K. K. Üdvözlötél köszönlöm. Szives munkásságára továbbra is számítok. — P. J. Az iskolai ünnepelekről csak általánosságban emlékeztettünk meg. — M. L. Levéllet megkaptuk, de azzal nem foglalkoztuk.

Felölés szerkesztő: **Herez Gyula.**
Főmunkatárs: **Báni János.**

13. sz. 1903.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a tettes tsztmártoni kir. járásbírósz 1901. évi V. 207. számú végzése következtében Dr. Vamovics János ügyvéd által képviselt Sztano Pál s jársai javára Nolesó község ellen 345 kor. 20 fill. s jár. erejéig fogantatottot kötelegési végrehajtás útján lefoglal és 700 kor. becsült 1 fesszőnd teljes felszereléssel nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek tsztmártoni kir. bíróságnak V. 207/4. 1901. számú végzése folytán 345 kor. 20 fill. tökévvétel, ennek 1899. évi szeptember hó 2. napjától 5% kamatai és eddig összesen 90 kor. 20 fill. bírólag már megállapított költségek erejéig Nolesó községben leendő esközlésére 1903. évi április hó 3. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében késpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek becseron alul is elfognak adni.

Kelt Tsztmártonban, 1903. évi március hó 9-én.

Zathureozky Jenő,
járásbírószági végrehajtó.

265. sz. tk. 1903.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tsztmártoni kir. járásbírósz mint tklii hatóság ezenel közhírré teszi, hogy Specht Srájanak Lehozcky János ellen végrehajtási ügyében a beszterezébanvart kir. törvényszék terület köréhez tartozó tsztmártoni kir. járásbírósz területén Tarnó községben fekvő:

- a) a tarnói 109. sz. tkjvben A. I. 1. sor 175. hrsz. a felvett s B. 4. tétel szerint 3/24-ed részben Lehozcky János nevére irt ingatlanra 56 koronában,
- b) az ottani 114. sz. tkjvben A. I. 1. 3-9, 11. és 13. sor 180, 408, 460, 533. 684, 892, 1002, 1294, 1233/a és 1074/a hrsz. a felvett s B. 3. tétel szerint 1/2 részben Lehozcky János nevére irt ingatlanra 208 kor.
- c) az ottani 246. sz. tkjvben A. + 1. sor 344. hrsz. a felvett s B. 5. tétel szerint 1/10 részben Lehozcky János nevére irt ingatlanra 461 koronában,
- d) az ottani 353/a. sz. tkjvben A. I. 1. sor 293. hrsz. a felvett s A. 2. tétel szerint 1/3 részben Lehozcky János nevére ingatlanra 203 koronában megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fennb. megjöelött ingallanság 1903. évi ápríl hó 15-ik napján d. e. 10 órákor Tarnó községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alul is el fog adatni.

Arverezni szándékozó tartoznak az ingatlanság kikialtási árának 10%-át késpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni.

Kir. Járásbírószág mint tklii hatóság.

Turóc-Szt.-Márton, 1903. évi janár hó 29-án.

Kolozs, kir. albiró

56. szám. 1903.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a znióváraljai kir. járásbírósz 1901. évi V. 1. 121/7. szamu végzése következtében Dr. Messinger Mór által képviselt Raschka Emil szt.-örzsébeti lakos javára Büchler Dávid znió vasut mellől lakos ellen 740 kor. s jár. erejéig fogantatott kötelegési végrehajtás útján lefoglalt és 2000 koronára becsült egy szecsak-vágógép, egy gabonatisztító, 100 mm. krumpli, 88 anyabírka és trú, egy keeske, 44 mm. krumpli, 155 mm. sarjuból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a zniói kir. járásbírósz V. 1. 121/7. sz. végzése folytán 540 kor. tökévvételés hátrálék leendő esközlésére 1903. évi március hó 30-ik napján d. e. 10 órákor a bérleményt képező épületekben Kis-Szoecőzon, és ezen a napon délután 3 órája Nagy-Szoecőzon Steffko Agosta házában határidőül kitűztetik; miről az érdekeltek és a venni szándékozó község jelen hirdetémmel értesítetnek.

Znióváralján, 1903. évi március hó 11-én.

Szibner, jbirósági végrehajtó.

636. sz. 1903.

Építkezési árlejtés.

Körmöczbánya szab. kir. és főbányaváros tervbe vett fogházat vállaltati uton kívánja felépíttetni, minék fogantatására nyilvános pályázatot hirdet.

- 1. Föld és kőmives munka anyaggal 8477 kor. 03 fill.
- 2. Acsunka " " " " 1396 " 40 "
- 3. Bádogos " " " " 880 " 30 "
- 4. Egyéb kézmives " " " " 2330 " — "

Osszesen: 13083 kor. 73 fill.

Ezen építkezési munkák vagy valamely általános vállalkozónak vagy pedig egyes kézmiveseknek adhatók át. Az ajánlatok vagy általány szerint (pausaliter), vagy pedig egységáruk szerint százalék engedménnyel teletnek.

Lepecsélt ajánlatok 1903. évi március hó 31-ig d. e. 9. óráig Körmöczbánya sz. kir. és főbányaváros polgármesteri hivatalához ellátva 5%-os bantáppénzzel beküldendők.

A szóbeli árlejtés ugyanazon délelőtti 10 órákor kezdődik, melynek befjezte után a benyújtott írásbeli ajánlatok felbontatnak és a városi Tanácsnak határozathozatal ezéliből előterjesztetek.

Kivánt felvilágosítások a városi mérnöki hivatalnál kaphatók, melynél egyszersmind a tervek, költségselőírnyzatok, ajánlati és építési feltételek is betekinthetők.

Kelt Körmöczbányán 1903. évi március hó 17-én.

A polgármester helyett:

Burda Imre
tanácsnok.

1815. tksz. 1902.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. járásbírósz mint tklii hatóság közhírré teszi, hogy kölsőbűnös sөг pénztár znióváralján végrehajtandó Slezja János végrehajtást szenvedő elleni 528 kor. tökévvételés és jár. iránti végrehajtási ügyében a znióváraljai kir. jbróságg területén levő Dubova községben fekvő u. o. 8. sz. tkjvben L. 15-21. sor 261. 292, 413. 850, 852, 856 hrsz. szántó, rét, legelő és az ez után járó közső urbéri erdő illetőségének a B. 6. 10. 14. 18. és 26. a Letrich János nevére összesen irt 4/100-ad részére 878 kor.

az u. o. 41. sz. tkjvben B. 10. a végrehajtást szenvedő jogutódja Povázsan Ziman János nevére 1/2-ed és az 1881. évi LX t.-cz. 166. §-a értelmében B. 4. a Pleiza sz. Kmety Mária tulajdonostárs nevére 1/2-ed részben irt 1. 28. sor sz. a közös urbéri erdő illetőségre (72/4425 r) 37 kor. 33 fill.

az u. o. 53. sz. tkjvben B. 1. a Pleiza János nevére irt L. 1-3, sor 16, 90. 466. hrsz. ház 109, sz. a. udvar, kert, magtár és Záhunnja nevű szántóra 348 kor.
az u. o. 1. sz. tkjvben L. 14-21. sor 95. 264, 266, 287, 418/a, 511, 1037. hrsz. ház L. 2. a gazdasági épületek, udvar, kert, szántó, rét, legelő s ezen kölsőg után járó közös urbéri erdő illetőségnek (144/4105 r) a B. 13. a. Pozseszky sz. Ivaska Zsuzsánna nevére irt 11/66 részére 1926 kor.
az u. o. 398. sz. tkjvben + 1. sor 955 hrsz. pod koreny stb. nevű erdőnek B. 6. a. Pozseszky sz. Ivaska Zsuzsánna B. 9. és 129. a. Kosa János és B. 143. a. Povázsan Ziman János, mint Pleiza János jogutódja nevére összesen irt 60/3859 részére 142 kor.
az u. o. 554. sz. tkjvben L. 1-2. sor 99. és 154. hrsz. ház

6. és 7. a. udvar, kert és záhunnja nevű szántónak a B. 1. és 16. a. Letrich János nevére irt 116/450 részére 192 kor.
az u. o. 502. sz. tkjvben L. 1. sor 149. hrsz. záhunnja nevű rétnek a B. 6. a. Pozseszky sz. Ivaska Zsuzsánna nevére irt 130/990 részére 186 kor.

az u. o. 434. sz. tkjvben + 1. sor 964. hr. Andrásóva és pod chlapa nevű erdőnek B. 6. 153. 221. sz. Kosa János és B. 12. a. Letrich János nevére összesen irt 66/8574 részére 18 kor.

az u. o. 360. sz. tkjvben L. 1-4. sor 291. 416, 625, 1028. hrsz. szántó, rét és legelőből a B. 1. a. Kosa János nevére irt 11/72 részére 390 kor. és

az u. o. 476. sz. tkjvben + 1-2. sor. 165. 988, hrsz. Ondrejova pod chlapa és Havraonva nevű erdőnek a B. 63. 80 262. a. Kosa János és B. 88. a. Letrich János nevére összesen irt 1320/171480 részére 22 koronában ezenel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fennb. megjöelött ingatlanok az 1903. évi április hó 9-ik napján d. e. 10 órákor Dubova község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított árverési feltételek mellett a kikialtási áron alól is eladati fognak.

Arverezni szándékozó tartoznak az ingatlanok besarának 10%-át késpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 18-1. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt kmi. igazságügyminisrti rendelet 8. §-ában kjföelött óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bantáppénznek a bíróságnál előgias elhelyezéséről kiállított szabályszeri elsmervényt átszölgáltatni.

Kir. járásbíró mint tekleklynyi hatóság.

Znióváralján, 1902. évi december hó 16-án.

Janovják Károly
kir. albiró.

5 db. ruttkai
takarékpépzrtári részvény eladó.
Czim a kiadóhivatalban

Mindenkinek ajánlható a most 40/- kiadást ért Dr. Müller orvos által készített bantott ideg- és szexuál-rendszerrel valamint annak alapos gyógyításáról. 1 koroná 20 fill. beküldés ellenében portomoncésen küldi Curt Röber, Braunschwelg.

Nálam kapható olesó árakon a legjobb minőségű műtrágya, Superfosfát és Tomassalakliszt valamennyi gabonafaj és burgonya trágyázására, valamint lóhere- és luczernavetések és mezők fejtrágyázására alkalmas több fajta G Y P S.

Kivánatra szölgálók Prospektussal és vegyi elemzéssel.

Továbbá ajánlok a legolesőbb napi árakon vető célokra szölgáló: árpát, zabot, nyári buzait, bíkkönnyt, borsót, lenesét, babot, lóheremagot, bolhojt stb.

Löwy Mór,
gabonakereskedő Turóc-Szt.-Márton.

URANOS-KÉK

Költözködés folytán eladom a ruttkai állomás keleti szélén 3-4 háznak való telket egy, esetleg több vevőnek.

RUHA-MOSÁSHOZ a legjobb kékítőszert. Törvényesen védve. - Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcó és felülmulhatlan! kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz kelendő. - 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA BUDAPEST VI., Rózsá-utca 85.

Lauko Pál
czipész Priekópán.